

adevărul.ro

„Scene românești” la Spațiul Louis Vuitton din Paris. O simetrie

August 8, 2022

By Cristina Hermeziu

Home → Opinii → „Scene românești” la Spațiul Louis Vuitton din Paris. O simetrie

Cristina Hermeziu

Jurnalistă și traducătoare

„Scene românești” la Spațiul Louis Vuitton din Paris. O simetrie

2

Publicat: 09.01.2014 20:01 | Ultima actualizare: 08.08.2022 00:17

Ce faci când presa întreține percepția că românii sunt săracii continentului, cerșetori de ajutoare sociale prin Europa, spărgători de preț pe piața comunitară a muncii? Îți faci meseria: când un englez declară, la o întâlnire care are loc undeva pe Champs Elysée, că a devenit poet pentru că a trăit în România unde i-a citit pe Sorescu, Blandiana, Dinescu, realizezi că este un scoop, o știre.

Englezul e scriitorul Patrick McGuinness, laureat 2013 al premiului pentru roman străin în Franța, pentru cartea „*Les 100 deniers jours*” apărută la Grasset. Locul de pe Champs Elysée este [Spațiul Cultural Louis Vuitton care a așezat România în vitrină timp de 4 luni](#), printr-o amplă expoziție de artă contemporană românească și o serie de dezbateri despre filmul, literatura și arta românilor.

Într-un astfel de cadru l-am putut întreba pe Patrick McGuinness dacă și în ce fel s-a plictisit la București, în lunile dinaintea revoluției, perioadă a vieții pe care a filtrat-o într-un roman despre „frumusețea devastatoare și fetidă a Bucureștiului”, despre „triplicitatea” românilor sub o dictatură ineptă, despre coșmarul vidului cotidian și al puterii pe cale de cangrenare. Poet, profesor de literatură comparată la Oxford, împătimit de literatură franceză, Patrick McGuinness a povestit în dialogul cu jurnalista Florence Noiville că s-a lăsat bîntuit 20 de ani de această Românie a tinereții sale, o țară care avansa pe un mal din ce în ce mai putred:

„Între plictisul subtil sub regimul totalitar și drama execuției lui Ceaușescu erau materie vie pentru o carte. Adevărul pentru mine nu e în ceea ce a putrezit deja, ci în putreziciunea care înflorește.”

Florence Noiville și Patrick McGuinness, Marie-Ange Moulonguet și Gilles Moorghen la Întâlnirile „Scènes roumaines” - Espace Culturel Louis Vuitton

Scriitor și poet a devenit acolo și atunci. Iar Bucureștiul său este, în carte, „mai puțin politic și mult mai mult senzual”, afirmă jurnalista Florence Noiville. Ajunsă, în 2012, în „țara invitată” la [Salon du livre de la Paris](#) în 2013, jurnalista de la „Le Monde des livres” a recunoscut că a descoperit în România o efervescență creatoare autentică.

Expoziție Ioana Bătrînu

Romania – „un pays qui n'a jamais cessé d'être une terre de création”

Savoarea momentului e unică, și fără nicio penitență, jubilația (identitară, patriotică) de neconținut: întâlnirea și dezbateră au loc pe unul dintre cele mai celebre bulevarde din lume, unde un etaj cât o aripă de muzeu e tapetat cu creațiile artiștilor români, obiecte vii care declanșează emoție, plăcere, sens.

Am promis să revin asupra acestei expoziții, cu scriitura ei când sofisticată, când de o simplitate luminoasă.

Între 11 octombrie 2013 și 12 ianuarie 2014 au fost invitați să expună la Espace Culturel Louis Vuitton **13 artiști români reprezentând două generații și două locuri**: București, capitala istorică a avangardei românești și Cluj-Napoca, epicentru al creației contemporane. Marie-Ange Moulonguet, directoare din 2006 a Espace Culturel Louis Vuitton, și curatorul Hervé Mikaeloff au vizitat atelierile artiștilor români și împreună cu Mihai Pop, fondatorul Galeriei Plan B de la Cluj și Berlin, și cu Rodica Seward, colecționară de artă și președinta casei de licitație Tajan din Paris, au reunit la Paris câteva figuri marcante din arta contemporană românească într-o selecție în care „trecutul și viitorul se învecinează în mod natural iar imaginea este predominantă.”

Expun: [Ioana Bătrînu](#), [Dan Beudean](#), [Mihai Boșcu Kafchin](#), [Geta Brătescu](#), [Simon Cantemir Hausi](#), [Oana Fărcaș](#), [Adrian Ghenie](#), [Ion Grigorescu](#), [Ciprian Mureșan](#), [Șerban Savu](#), [Mircea Suci](#), [Sergiu Toma](#), [Bogdan Vlăduță](#).

Expoziție Șerban Savu

Spațiul Cultural Louis Vuitton ocupă de fapt un etaj întreg în sediul mărcii de lux cu vitrine pe bulevardul Champs-Élysée. Suprafața extrem de generoasă e o galerie circulară strălucitor luminată, cu alveole surpriză care ritmează parcursul și te aspiră, din când în când, în universul singular al unuia dintre artiști. Complexitatea se transformă în emoție și empatie.

Elegantă, cu o privire fără ocoliș, Marie-Ange Moulouguet e o gazdă cu verb viu și o deconcertantă atenție distributivă. Artiștii români au impresionat-o prin libertatea de ton. Apoi, e de neconceput în Franța ca mai multe individualități artistice să investească un spațiu și să creeze, ca într-o comunitate de idei și de valori, cum a văzut că e posibil la Fabrica de pensule de la Cluj. Marie-Ange Moulouguet se plimbă pe aleile expoziției Louis Vuitton de la etajul 7 ca pe un bulevard de la sine însoțit, dar unde artiștii români au deschis ferestre, falii, prin care lumea se vede nuanțat, uneori clar, alteori tulbure și tulburător.

Bogdan Vlăduță, de exemplu, compune, cît peretele, viziuni urbane aproape monocrone, unde „trecutul se prelinge” iar „prezentul de abia plutește”. Directoarea Spațiului Cultural Louis Vuitton jubilează deschis: incredibil ce asemănare de substanță poate exista între universul tînărului Bogdan Vlăduță și atmosfera Bucureștilor din romanul englezului Patrick McGuinness.

Nu vreau să consemnez erudiția intimidantă a gazdelor mele care au toate argumentele de a fi vrut să dea cuvîntul, fără prejudecăți, artei românești, cu numele ei recunoscute deja de la Berlin la Londra, de la New York la Paris. Mă interesează mai mult și pîndesc ce anume, dintr-un tablou, le aprinde deodată în privire o lumină intensă, ce i-a tulburat în compunerea expoziției, ce îndoielei au făcut pînă la urmă vizibile un sens, o alegere, o alăturare de stiluri și de artiști.

Sobru, aproape prea discret prin manierele sale de o acurațețe „sans faute”, curatorul Hervé Mikaeloff inspiră un gust artistic imbatabil, șlefuit deopotrivă de experiență și de sensibilitate. **Ne învîrtim în cercurile Spațiului Cultural Louis Vuitton și ne oprim în alveola dedicată Ioanei Bătrînu.** Artista pictează interioare vaste, somptuoase, vătuite, învăluitoare, dar neliniștitoare, glaciale prin absența strivitoare a oamenilor. Lucrările, imense, sunt foarte aproape de privitor și unele de altele, într-o scenografie despre care Hervé Mikaeloff îmi spune că i-a pus în cumpănă: ce efect creează imaginea pivot a „latrinelor”, înconjurată de interioarele aristocratice din celelalte tablouri ale Ioanei Bătrînu? O proximitate violentă, spun, și e bucuros de efect.

Șerban Savu - „Painters” FOTO Plan B Cluj/Berlin

Ceva mai tîrziu sunt captivată de viziunea tandră a lui **Șerban Savu** care, mimînd neutralitatea, pictează, într-o serie, banalitatea emoționantă a unui cartier din Cluj, pe care artistul îl observă de la fereastra atelierului său. E săptămîna dinaintea Sărbătorilor de Paști. Se curăță covoare, se trag cu pensula linii de demarcație într-o parcare. Se spală camionul. Se culeg roșii și se stă de vorbă într-o gradină de zarzavat, între blocuri. Șerban Savu a reușit să picteze un fel de tihnă activă, de odihnă adînc intrată într-o realitate indestructibilă, pentru că are timp pentru ceea ce trebuie. E tabloul pe care, aflu, Hervé Mikaeloff l-a și cumpărat pentru propria colecție.

Expoziție Oana Fărcaș

Mi s-a conturat, plecînd spre casă, într-un metrou tîrziu și inospitalier, o evidență mai spectaculoasă decît s-ar crede în banalitatea ei. N-o s-o formulez înainte de a menționa, în acest decupaj subiectiv asumat incomplet, **„mon coup de coeur” pentru Oana Fărcaș**, cu portretele ei „între rîs și plîns”, cu stările „mișcate”, nici înăuntru, nici înafară, și cu lumina fosforescentă, ca o

energie continuă și de neoprit, fiindcă pare să izvorască de foarte departe. **E, dacă vrei, România mea, sublimată de un artist și expusă în inima Parisului:** nici călare nici pe jos, nici îmbrăcată nici dezbrăcată, pe care o bușește adesea rîsu-plînsu și o scaldă lumina unui orizont străveziu.

Ei da, evidența calmă e aceasta: dincolo de percepția dureroasă a unei României deplorabile, care ne macină posibilitatea de a ne considera noi înșine cu seninătate cetățeni ai lumii, există un curent profund pozitiv, viguros și de fond, prin care ceilalți ne legitimează fără ostentație drept cetățeni de același calibru. Cu ceva timp în urmă mă duceam, ca jurnalist, la Iași, la mai toate evenimentele care aveau legătură cu creația sau patrimoniul cultural al Franței. Zece ani mai târziu mă-mpiedic la Paris, tot mai des, de evenimentele pe care francezii le fac despre România. Izbăvitoare simetrie.

 [Cristina Hermeziu](#)
